

ถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี 2563

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง

ประวัติความเป็นมา

นายนิรัน ชูเอียด ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง เกิดที่ตำบลร่มเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ครอบครัวประกอบอาชีพทำนาและทำสวนยางพารา หลังจากนั้น ปี 2518 ได้ย้ายมาตั้งครอบครัวใหม่ที่ หมู่ที่ 9 ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง โดยมาปลูกยางพาราเพียงอย่างเดียวจำนวน 43 ไร่ และปี 2535 แบ่งที่ดินมาทำสวนผลไม้ (เงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง) จำนวน 7 ไร่ ทำสวนยางกับสวนผลไม้เรื่อย ๆ มาจนกระทั่งประสบปัญหายางพาราเป็นโรคหน้ายางตายและได้ไปดูงานการปลูกปาล์มที่จังหวัดกระบี่ ประกอบกับมีความคิดว่ารายได้จากการทำสวนยางพาราต่อไร่ น้อยกว่า พืชอื่น ๆ เช่น ปาล์ม น้ำมัน เก็บเกี่ยวผลได้เร็วกว่ายางพารา ไม่ต้องตัดทุกวันและไม่ต้องตัดกลางคืน จึงแบ่งพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมัน 10 ไร่ แต่ก็ยังไม่ตอบโจทย์เพราะรายได้และราคาปาล์มตกต่ำลงเรื่อย ๆ

ปี 2540 ไปดูงานการปลูกส้มโชกุนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความคิดว่าจะน่าจะได้ราคาดีเพราะมีการออกผลมากจึงกลับมาแบ่งพื้นที่ปลูกยางปลูกส้มโชกุนจำนวน 5 ไร่ แต่ก็ยังไม่ตอบโจทย์เนื่องจากต้องใช้สารเคมีกำจัดแมลงและเชื้อรามากและเมื่อปลูกส้มโชกุนอายุ 5 ปีขึ้นไป เกิดอาการส้มโชกุนกิ่งและต้นแห้งตายซึ่งสอบถามจากผู้รู้ว่าจะเกิดจากสายพันธุ์ต้นโชกุน

ปี 2542 ไปดูงานการปลูกสละ โดยไปกันเองประมาณ 11 คน ที่สวนสละนายอาทิตย์ มติธรรม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีความคิดว่าจะน่าจะเป็นผลไม้ที่ตอบโจทย์เรื่องรายได้เพราะให้ผลผลิตทั้งปี ราคาสูง และเกษตรกรสามารถกำหนดราคาเองได้ จึงสั่งซื้อต้นพันธุ์เนินวงศ์จากจังหวัดจันทบุรี มาปลูกที่สวน จำนวน 35 ต้น และศึกษาเรียนรู้จากสละ 35 กอที่ปลูกไว้ และสอบถามปัญหาต่าง ๆ ในการปลูกสละกับนายอาทิตย์อยู่เรื่อย ๆ

ปี 2545 เมื่อสละที่ปลูกไว้เริ่มให้ผล และมีรายได้จากการขายสละที่เป็นที่น่าพอใจ จึงได้สั่งต้นพันธุ์เนินวงศ์จากจังหวัดจันทบุรีมาปลูกเพิ่ม เป็น 10 ไร่ และมีความคิดว่าสละน่าจะตอบโจทย์ได้ทั้งในเรื่องพื้นที่สามารถปลูกสละได้จริงและมีรสชาติที่อร่อย มีรายได้ที่สูงขึ้น สามารถกำหนดราคาได้เอง ผลผลิตมีให้ขายทั้งปีและไม่ต้องทำงานตอนกลางคืน

ปัจจุบัน มีพื้นที่ปลูกสละจำนวน 53 ไร่ เป็นสละพันธุ์เนินวงศ์ให้ผลผลิตแล้วจำนวน 15 ไร่ สละพันธุ์สุมาลีให้ผลผลิตแล้ว จำนวน 8 ไร่ กำลังให้ผลผลิตพันธุ์สุมาลีจำนวน 15 ไร่ และปลูกใหม่พันธุ์สุมาลีจำนวน 10 ไร่ มีแรงงานในครอบครัว จำนวน 6 คน และใช้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน เป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรด้วยกัน เป็นที่ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรและนโยบายการช่วยเหลือต่าง ๆ ของรัฐ ให้กับเกษตรกร ตลอดจนเป็นสถานที่จำหน่ายผลผลิตโดยตรงให้กับเกษตรกรที่เข้ามาในสวน

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ ดังนี้

1. การผลิตสระคุณภาพ
2. การทำเกษตรผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ ดังนี้

1. การผลิตสระคุณภาพ โดยการผลิตตามหลักมาตรฐานการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP และการรับรองมาตรฐาน GMP
2. การลดต้นทุนการผลิต โดยเน้นให้น้ำแม่ปุ๋ยสูตรต่างๆ ผสมปุ๋ยใช้เอง การใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ และการผลิตเชื้อราเพื่อควบคุมโรคพืช
3. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า มีการติดตั้งระบบน้ำและเทคนิคการใช้น้ำที่เหมาะสมสำหรับไม้ผล ไม้ยืนต้น
4. การแปรรูปสละ โดยมีโรงบรรจุภัณฑ์สละลอยแก้ว

แรงจูงใจในการทำเกษตรปลอดภัย

เนื่องจากการปลูกพืชเศรษฐกิจคือ ยางพารา ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตสูง และราคาผลผลิตไม่แน่นอน จากสภาวะราคายางตกต่ำ เห็นสมควรในการปรับปรุงระบบการผลิตจากยางพารา แต่เพียงอย่างเดียวไปเป็นพืชอื่นบ้าง โดยการทำเกษตรผสมผสานปลูกพืชที่ให้ผลผลิตตลอดทั้งปี เช่น สละ มะละกอ ฝรั่ง หรือพืช ที่ให้ผลผลิตเร็ว เช่น พืชผัก พืชไร่ โดยเฉพาะพื้นที่เมือง ที่ให้ผลผลิตตลอดทั้งปี เช่น ผักเหียง ผักกูด ตาหมัด และที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต ต้องคำนึงถึงตลาดเป็นอันดับแรกคือที่ตลาดต้องการ แต่ในการปลูกพืชผักอย่างเหมาะสมมีคุณภาพ และปริมาณ คือแหล่งน้ำต้องมีปริมาณ และคุณภาพเพียงพอ ดินต้องได้รับการปรับปรุงให้เหมาะกับพืชนั้น ๆ ส่วนขั้นตอนการผลิต จะต้องคำนึงถึงมาตรฐาน ที่เป็นสากล หรือมาตรฐานผู้ซื้อกำหนด เช่น มาตรฐาน GAP พัฒนาให้เป็นไม้ผลอัตลักษณ์ และที่สำคัญต้องมีวิธีการในการแปรรูปผลผลิตด้วย เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดนอกจากนั้นการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ตลอดการผลิต เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ที่จะสะท้อนให้เกษตรกรเห็นถึงผลกำไร รายได้ ที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การวางแผนต่อไป การทำกิจกรรมการผลิตที่หลากหลาย ทำให้เยาวชน ลูกหลาน ได้ช่วยทำงาน ทำให้มีความรักในอาชีพเกษตร และยอมสืบทอดอาชีพของพ่อ-แม่ ในด้านรายได้ก็มีรายได้ตลอดปี ลดความเสี่ยงไม่ต้องไปเรียกร้องราคาจากภาครัฐ ก็สามารถมีชีวิตอย่างมีความสุขได้

วิธีดำเนินการ

การเลือกพันธุ์

การเลือกพันธุ์สละ มีวิธีการเลือกดังนี้

1. เลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับแหล่งปลูกและตรงตามที่ต้องการ
2. ตรงตามพันธุ์ซึ่งต้องเป็นต้นพันธุ์ที่ได้จากการขยายพันธุ์โดยการตัดชำลำต้นแก่หรือแยกหน่อจากต้นเพศเมียเท่านั้น และต้องไม่ใช่หน่อที่พัฒนามาจากไหล หรือจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในขณะที่ต้นพันธุ์ที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่ออาจกลายเป็นพันธุ์ได้
3. มีความสมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีโรคและแมลง

สายพันธุ์สละที่มีการปลูก มีจำนวน 3 สายพันธุ์ ประกอบด้วย

1. สละพันธุ์สุมาลี

มีลำต้นคล้ายต้นระกำ ทางใบใหญ่ยาว มีสีเขียวอมเหลือง ใบกว้างมัน ปลายใบสั้นกว่าสละเนินวง หนามอ่อนมีสีส้มอ่อน ช่อดอกใหญ่ ยาว ติดผลง่าย ผลมีลักษณะป้อมสั้น สีเปลือกเนื้อคล้ายสละเนินวง มีรสหวาน กลิ่นหอมเฉพาะ เมล็ดมีขนาดเล็กเหมือนสละเนินวง ให้น้ำหนักแต่จะบางกว่าสละเนินวง ทนต่อสภาพ แดดแสงแดดจัด และภาวะแห้งแล้งได้ดีกว่าสละเนินวง สละสุมาลีจะเริ่มให้ผลผลิตได้ที่อายุ 8 เดือน หลังจกที่มีการผสมเกสร

2. สละพันธุ์เนินวง

มีลำต้นอยู่ใต้ดินหรือโผล่ขึ้นบนผิวดิน เล็กน้อยที่หุ้มด้วยกาบใบ การกระจายพันธุ์มีลักษณะขึ้นเป็นกอกระจายตัวไม่แน่น (คล้ายระกำ) ใบยาว และอ่อนนุ่มมากกว่าระกำ แต่มีรูปร่างคล้ายกันออกผลเป็นทะลาย หนึ่งทะลายมี 3-7 กระจุก ผลอ่อนมีสีน้ำตาลไหม้ เมื่อสุกสีน้ำตาลแดงเข้ม สละเนินวงจะเริ่มให้ผลผลิตเมื่ออายุ 3 ปีขึ้นไป ผลรูปทรงยาวจากหัวท้าย คล้ายกระสวย เปลือกมีลักษณะเป็นเกล็ดเรียงซ้อนกัน ปกคลุมด้วยหนาม ปลายหนามงอนไปทางท้ายผล ผลมี 1-3 กลีบ เมื่อดิบมีรสฝาด และเปรี้ยว เช่นเดียวกับระกำ

เมื่อสุกจะให้รสหวานฉ่ำ และเข้มข้นมากกว่าระกำ เนื้อแน่น หนา กลิ่นหอม เมล็ดมีขนาดเล็ก เติบโตได้ดีทั้งในที่ดอน และที่ลุ่ม แต่ปลูกในที่ลุ่มให้ผลผลิตดีกว่า ผลสละเนินวงมีระยะเวลาเก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่เริ่มระยะติดผลรุ่นแรกจะใช้เวลาประมาณ 7-8 เดือน หลังจากที่มีการผสมเกสร

3. สละพันธุ์อินโด

ปัจจุบันมีการนำเข้าพันธุ์สละจากต่างประเทศเข้ามาปลูกในไทย เช่น สละพันธุ์อินโด ซึ่งมีทางใบเล็กเมื่อเทียบกับพันธุ์สุมาตรา และพันธุ์เนินวงขนาดทรงพุ่ม ไม่กว้าง ใบเรียวยาวแหลมเล็ก ลักษณะผลค่อนข้างกลม มีขนาดใหญ่กว่าสละ พันธุ์สุมาตรา และพันธุ์เนินวง สีผลหรือเปลือก เมื่ออ่อนออกสีเหลือง เมื่อสุกให้ผลสีดำเทาเข้ม เนื้อหนา มีรสหวาน เมล็ดเล็ก ความต้องการแสงจะน้อยกว่าสละสุมาตราและเนินวง จึงสามารถนำมาปลูกเป็นพืชแซมได้ จะเริ่มให้ผลผลิตได้ตั้งแต่อายุ 3 ปี ถึง 3 ปีครึ่ง และมีอายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ 6 เดือน จากวันที่มีการผสมเกสร

การปลูก

สละสามารถปลูกได้ในดินทุกชนิด ชอบดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนปนเหนียวจะเติบโตได้ดี ชอบอยู่ในที่ร่มเงาจะดี การปลูกสละทำได้โดย การปลูกโดยใช้การเพาะเมล็ด การแยกหน่อ ระยะห่างระหว่างต้นประมาณ 6x4 เมตร

การดูแล

สละชอบอยู่ในที่ร่มเงา มีแสงแดดรำไร ต้องให้น้ำเพียงพอ ระบายน้ำดี ปลูกช่วงแรกต้องรดน้ำทุกวัน เมื่อสละเติบโตขึ้นก็ให้น้ำได้ตลอดไป ปลูกในฤดูฝนจะดี ควรตัดแต่งใบ ดอกและหน่อบ้าง ให้เหลือหน่อเดียวที่สมบูรณ์

การเก็บเกี่ยว

สละจะให้ผลผลิตใช้เวลาประมาณ 3-4 ปี จะออกผลผลิต และจะมีลูกตามสายพันธุ์ เมื่อผลสุกจะมีสีน้ำตาลแดง บีบดูผลจะนิ่มมีกลิ่นหอม ให้ใช้กรรไกรตัดขั้วทั้งทลายออกมา แล้วต้องระวังอย่าทำหล่น อาจทำให้ผลชำรุดเสียหายได้

การเก็บเกี่ยวสละ

1. นับอายุผลควรเก็บเกี่ยวเมื่อผลสละมีอายุประมาณ 37 สัปดาห์หลังดอกบาน (ประมาณ 9 เดือน) จะได้ผลสละที่มีรสหวานอมเปรี้ยว
2. สังเกตสีเปลือกจะเปลี่ยนจากสีน้ำตาลดำเป็นสีน้ำตาลแดงผิวแตกกลายเป็นลายคล้ายเกลือชัดเจน
3. บีบผลแล้วรู้สึกว่ามีเนื้อเนื่องจากมีความแน่นเนื้อน้อยลงเมื่อทดสอบปลิดผลจะหลุดออกจากขั้วได้ง่าย
4. ทดสอบรสชาติโดยการชิมเป็นวิธีที่แน่นอนที่สุด โดยควรชิมในแต่ละกระปุกก่อนเก็บเกี่ยวเพราะในแต่ละกระปุกจะสุกแก่ไม่พร้อมกัน

เทคนิคการผสมเกสรสละติดง่ายด้วยเกสรระกำ (ตัวผู้)

1. นำเกสรระกำ (ตัวผู้) กล้วย รอบดอกสละแล้วนำมามัดติดกันทิ้งไว้
2. สังเกตการเจริญเติบโตในปีที่ 2 มีการแทงช่อดอกออกมา โดย 1 ก้านช่อไม่ต่ำกว่า 3-5 ดอก
3. สังเกตระยะดอกเริ่มบานคือช่วงเวลาของการผสมเกสร
4. นำเกสรระกำ (ตัวผู้) กล้วย รอบดอกสละแล้วนำมามัดติดกันทิ้งไว้
5. สังเกตว่าจะมีการติดลูกและเจริญเติบโตเป็นระยะจึงนำเกสรระกำออก
6. หลังจากมีการติดลูกและเจริญเติบโตสักระยะแล้วควรทำการปลิดลูกทิ้งให้มีจำนวนพอประมาณ ใน 1 พวง ไม่ควรเกิน 8-9 ลูก เพื่อผลที่ใหญ่ได้ขนาด
7. ทำการโยงเพื่อให้ผลสละอยู่เหนือพื้นดิน ป้องกันการเน่าเสีย

การผลิตสละให้ได้คุณภาพ

1. มีการคัดเลือกสายพันธุ์ที่มีความแข็งแรง
2. เน้นการใช้ชีวภาพในการจัดการ เช่น ใช้วัสดุทางใบสละมาบดทำเป็นปุ๋ย ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการกำจัดโรคในสละ เป็นต้น
3. มีการผสมเกสรที่ถูกต้องวิธี
4. มีการติดวันที่ทำการผสมเกสร เพื่อให้การเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงเวลาที่เหมาะสม
5. มีการตัดแต่งทางใบที่ถูกต้องวิธี
6. มีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอเพียงพอกับความต้องการของสละ
7. มีการรักษาแปลงปลูกให้ถูกสุขลักษณะและสะอาดอยู่เสมอ

ภาคีเครือข่ายที่สนับสนุนการทำงาน

1. ศูนย์เครือข่ายทั้ง 14 ศูนย์ ซึ่งมีการปลูกสละทั้งหมด ให้มีจุดเด่นของแต่ละศูนย์ ประธานแต่ละศูนย์สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นได้ มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทุกเดือน เป็นมิตรไม่ใช่คู่แข่ง
2. ลูกชายเป็น Yong smart farmer มีส่วนช่วยในการพัฒนาศูนย์ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เช่น สลอลอยแก้ว
3. กลุ่มแปลงใหญ่สละป่าบอน เพื่อช่วยกันพัฒนา ด้านการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนผลผลิต ด้านคุณภาพ ด้านการตลาด และด้านจัดการบริหารกลุ่ม
4. กรมพัฒนาที่ดิน ในการตรวจวิเคราะห์ดินและให้ความรู้การทำน้ำหมัก และปุ๋ยหมักชีวภาพ
5. กรมชลประทาน ในการขุดลอกคูคลองส่งน้ำในพื้นที่
6. กรมวิชาการเกษตร ในการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน GAP
7. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในการสนับสนุนการขุดเจาะบ่อบาดาล
8. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ในการสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ

9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการสนับสนุนองค์ความรู้จากงานวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำเกษตรปลอดภัย

1. มีความรู้และผลิตพืชอย่างมีระบบ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต และป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี
2. ได้ผลผลิตมีคุณภาพปลอดภัยจากการปนเปื้อนสารเคมี เชื้อโรค และ ศัตรูพืช เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ
3. ได้การรับรองระบบการผลิตและผลผลิตเป็นที่ยอมรับ
4. ผลผลิตมีคุณภาพ ผู้บริโภคมั่นใจ
5. เกษตรกรและผู้ซื้อได้บริโภคผลไม้ที่ปลอดภัย มีคุณภาพดี ทำให้มีสุขภาพที่แข็งแรง
6. มีรายได้จากการขายผลไม้ที่ปลอดภัย อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่นมั่นคง

กำหนดเป้าหมายไว้อย่างไร

1. การแปรรูปสละให้ได้รับมาตรฐาน อย. และสามารถสร้างแบรนด์ให้ติดตลาด
2. ยกระดับการปลูกสละทุกแปลงในพื้นที่ที่ได้รับมาตรฐาน GAP
3. ยกระดับเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
4. ยกระดับการผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค (GI)

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ใช้ตลาดนำการผลิต เพื่อให้ปริมาณการผลิตและความต้องการสินค้าเกษตรเกิดความสมดุลกัน โดยสนับสนุนให้เชื่อมโยงกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน สหกรณ์การเกษตร และผู้ค้า
2. การรวมกลุ่มเพื่อให้ได้รับงบประมาณในการพัฒนา
3. การร่วมมือกับศูนย์เครือข่ายทั้ง 14 ศูนย์ ให้มีจุดเด่นของแต่ละศูนย์ ประธานของแต่ละศูนย์สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นได้
4. การหมั่นศึกษาหาความรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาต่อยอดผลผลิตและผลิตภัณฑ์
5. หน่วยงานภาคีต่างๆ มีส่วนช่วยในการสนับสนุนองค์ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ
6. ใช้แรงงานในครอบครัว ทำให้มีการใช้สารเคมีน้อย
7. มีเพจสำหรับการขายสละทางออนไลน์ ได้แก่ Facebook
8. ได้ใบรับรองมาตรฐาน GMP และ GAP ทำให้สามารถขายผลผลิตในห้างแม็คโคร และเทสโก้โลตัส ได้

ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

1. โรคผลเน่าสละ แก้ไขโดย
 - การตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เก็บหรือปลิดผลที่เป็นโรคและผลที่ร่วงใต้ต้นที่เป็นโรคนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสะสม
 - ตัดแต่งทางใบแก้หมดสภาพที่อยู่ด้านล่าง และปรับรมเงาให้เหมาะสม เพื่อให้มีอากาศถ่ายเทสะดวก ลดการสะสมเชื้อโรค และลดความชื้นใต้ทรงพุ่มไม่ให้มีมากเกินไป
 - ตัดแต่งช่องผลสละ เพื่อลดการเบียดกันจนทำให้เกิดแผล ซึ่งเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายได้ง่าย ควรค้ำยันทะลายผลไม้ให้ติดดิน เพื่อป้องกันเชื้อราสาเหตุโรคในดินเข้าสู่ผลสละ
 - ใช้ผงเชื้อไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นให้ทั่วต้นและบริเวณรอบๆ โคนต้น ทุกๆ 30 วัน

2. โรคใบจุด แก้ไขโดย การสร้างร่มเงาที่เหมาะสมให้แก่ต้นสละ

3. ดั้วแรมมะพร้าว แก้ไขโดย

- ถ้ามีความจำเป็นต้องกองมูลสัตว์นานเกินกว่า 2-3 เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกอง หรือนำใส่ในถุงปุ๋ยผูกปากให้ แน่นและนำไปเรียงซ้อนกันไว้

- การควบคุมโดยวิธีกล หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกมะพร้าวหรือปาล์ม ตามโคนทางใบ หากพบรอยแผล เป็นรู ใช้เหล็กแหลมแทงหาด้วงแรมเพื่อกำจัดเสีย

- การควบคุมโดยใช้กับดักล่อฟีโรโมนล่อจับตัวเต็มวัย และนำมาทำลาย

- การควบคุมโดยชีววิธีใช้เชื้อราเขียวและเชื้อไวรัสช่วยทำลายหนอนและตัวเต็มวัยด้วงแรม

4. ดั้ววงมะพร้าว แก้ไขโดย

- ป้องกันกำจัดด้วงแรม ไม่ให้เข้าทำลายเพราะรอยแผลที่ด้วงแรมเจาะจะเป็นช่องทางให้ด้วงวงเข้ามาวางไข่ และทำลายจนต้นสละตายได้ หมั่นดูแลทำความสะอาด ถ้าพบรอยแผล รอยเจาะและยอดอ่อนยังไม่เหี่ยว ให้ใช้เหล็กยาวปลายเป็นตะขอแทงเข้าไปเกี่ยวเอาตัวหนอนทำลาย

- ใช้น้ำมันเครื่องที่ใช้แล้วผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณโคนต้นหรือลำต้น เพื่อป้องกันไม่ให้ด้วงมาวางไข่

การขยายผลสู่พื้นที่ใกล้เคียง

1. ใช้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอป่าบอน ด้านการผลิตสละคุณภาพให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. มีการรวมกลุ่มแปลงใหญ่สละป่าบอนเพื่อช่วยกันพัฒนา ด้านการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต ด้านคุณภาพ ด้านการตลาด และด้านจัดการบริหารกลุ่ม

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมการถอดบทเรียน ศพก.

รายชื่อคณะผู้จัดทำ
การถอดบทเรียน “เกษตรปลอดภัย”

ผู้จัดทำ

1. นางสาวอรรรณ คงอภิรักษ์	ผอ.กลุ่มพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร
2. นายนฤตม สุริยตัน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
3. นางวิจิตรา เขาวะเจริญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
4. นางสาวนันท์นี ทองคงเหี้ย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
5. นางมนพิภา ชัยปรีชา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
6. นางสาวนิลธิตา ฟรอมชัยภูมิ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
7. นายจิตตพล บุษบรรณ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร